

A P E L N R 2/2025
Rady Gminy Krościenko Wyżne
z dnia 24 czerwca 2025 r.

do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Rzeszowie w przedmiocie przebiegu planowanej obwodnicy Miejsca Piastowego w związku ze złożeniem wniosku przez Inwestora o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia dla wyżej określonej inwestycji drogowej

Działając na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz § 11 ust. 2 Statutu Gminy Krościenko Wyżne przyjętego uchwałą LIII/389/2024 Rady Gminy Krościenko Wyżne z dnia 15 lutego 2024 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Krościenko Wyżne (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2024 r. poz. 1231) Rada Gminy Krościenko Wyżne zwraca się do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Rzeszowie (Inwestora) w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia: „Budowa obwodnicy Miejsca Piastowego w ciągu drogi krajowej nr 28”. Wniosek Inwestora zawiera trzy warianty przebiegu tej obwodnicy, wszystkie zlokalizowane częściowo na terenie Gminy Krościenko Wyżne.

Przebieg tej drogi od wielu lat budzi niepokój mieszkańców naszej Gminy, a w dwóch wariantach właściwie przekreśla możliwość jej dalszego rozwoju kreowanego przez Władze Gminy i mieszkańców przez ostatnich 30 lat oraz niweczy środki publiczne przeznaczone na dokumentację planistyczne jak i rzeczywiste inwestycje mające na celu polepszenie jakości życia mieszkańców Gminy. Zaproponowany przebieg drogi przenosi jednocześnie wszystkie negatywne skutki dla środowiska, zdrowia i uciążliwości dla jakości życia związane z budową i funkcjonowaniem tej kategorii drogi na mieszkańców naszej Gminy.

Negatywna opinia Rady Gminy Krościenko Wyżne względem przebiegu obwodnicy Miejsca Piastowego w wersji bardzo zbliżonej do obecnej z nieco zmienionym tylko nazewnictwem wariantów została wyrażona w oświadczeniu nr LI/2/2023 Rady Gminy Krościenko Wyżne z dnia 30 listopada 2023 r. Podniesione w tym stanowisku argumenty jak

widać nie zostały uwzględnione przez Inwestora, nasze stanowisko było również neutralne względem terenów sąsiednich Gmin, ale zawsze było oparte na zasadzie, iż osiągnięte korzyści z realizacji inwestycji głównie dla Miejsca Piastowego i Krosna winny być realizowane z wykorzystaniem zasobów tych samorządów. Mając to na uwadze, jak również dbałość o możliwość zrównoważonego rozwoju naszej Gminy zwracamy się z apelem by w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedmiotowej inwestycji analizie poddany został poza oczywistymi względami środowiskowymi (środowisko naturalne), jej wpływ na zdrowie i warunki życia mieszkańców będących elementem środowiska geograficznego (środowisko naturalne + człowiek) z uwzględnieniem wpływu inwestycji na jakość życia i funkcjonowanie społeczności lokalnej. Nie bez znaczenia jest również kompleksowy aspekt rozwiązania problemów komunikacyjnych, tj. stworzenia arterii drogowej w kierunku na Bieszczady odciążającej Krosno, Miejsce Piastowe, Rymanów i Zarszyn, a nie tylko „przerzucenie” ruchu tranzytowego na węzeł Miejsce Piastowe długim objazdem wątpliwym (S19/DK28) jeśli chodzi o wykorzystanie w przyszłości przez kierowców do komunikacji w kierunku wschodnim (Sanok, Bieszczady, przejście graniczne PL/UA w Krościenku, Przemyśl).

W załączniku do niniejszego apelu przedstawiamy szczegóły naszego stanowiska.

W związku ze złożonym wnioskiem i toczącym się postępowaniem w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia: „Budowa obwodnicy Miejsca Piastowego w ciągu drogi krajowej nr 28” Rada Gminy Krościenko Wyżne apeluje o odrzucenie dwóch najbardziej ingerujących w teren Gminy Krościenko Wyżne wariantów W5a i W6a i wykorzystanie wszelkich rozwiązań technicznych i inżynierskich w celu zniwelowania negatywnych skutków przebiegu drogi w jedynym możliwym do przyjęcia wariantcie W5b.

Wniosek o wydanie decyzji środowiskowej dla budowy obwodnicy Miejsca Piastowego zawiera trzy warianty przebiegu tej obwodnicy, wszystkie zlokalizowane na terenie Gminy Krościenko Wyżne:

- wariant W5a – określany, jako wariant racjonalny najkorzystniejszy dla środowiska,
- wariant W6a, określany, jako wariant racjonalny alternatywny,
- wariant W5b – (główny) preferowany przez Inwestora, obszarowo ingerujący w niewielkim stopniu w teren naszej Gminy.

Na wstępie należy zaznaczyć, iż wariant W6a choć nazwany „racjonalny” obiektywnie z wielu względów nie posiada takiego atrybutu. Wstępne rozeznanie wskazuje, że nie jest też poważnie brany pod uwagę ze względu na: niewykorzystanie przygotowanej do budowy drogi przez strefę inwestycyjną Miasta Krosna na terenie lotniska Iwonicz, przebieg przez osiedle mieszkaniowe przy ul. Grunwaldzkiej w Krościenku Wyżnym i dalszy przebieg w pobliżu zabudowań Krościenka Wyżnego w kierunku węzła Iskrzynia (Krosno) – łącznika do budowanej drogi S19. Wariant ten ingeruje też w cenne przyrodniczo obszary Małej Dębiny, przecina zlewnię niewielkiego potoku Flusy powodując zmianę warunków spływu wód i wzrost zagrożenia podtopieniami i powodzią w rejonie ul. Południowej w Krościenku Wyżnym u ujścia tego potoku do Wisłoka. Wariant ten należy na wstępie wykluczyć.

Wariant W5a – jest zdefiniowany, jako wariant racjonalny najkorzystniejszy dla środowiska, w naszym rozumieniu środowiska geograficznego, ale bez wątplenia nieuwzględniającego człowieka, jako jego elementu. O ile droga w tym wariantcie pełni rolę bardzo odległej obwodnicy od Miejsca Piastowego, to dla Gminy Krościenko Wyżne jest nową

arterią przebiegającą przez centralną część Gminy i barierą dzielącą ją na dwie części z utrudnioną komunikacją i przebiegającą przez osiedla mieszkaniowe przy ulicach: Grunwaldzkiej i Brzozowskiej i Dukielskiej w Krościenku Wyżnym – będące najlepszymi terenami dla osadnictwa z dużą presją i perspektywą rozwoju. Środowiskowe, zdrowotne i społeczne negatywne skutki przebiegu drogi w tym wariantcie są skutkiem ponadto:

- konfliktu przebiegu projektowanej obwodnicy z planem zagospodarowania przestrzennego i kierunkami rozwoju Gminy przewidującymi dalszy rozwój terenów mieszkaniowych przy ulicach: Grunwaldzkiej i Brzozowskiej i Dukielskiej w Krościenku Wyżnym, w tym wyburzenia co najmniej jednego gospodarstwa domowego i zbliżenia drogi w bezpośrednie sąsiedztwo zabudowań przy ul. Księżej,
- konieczności wywłaszczenia i ograniczenia terenów usługowych przy ul. Księżej stanowiących miejsca pracy dla mieszkańców Gminy i okolicznych miejscowości i istotne źródło dochodu dla funkcjonowania Gminy,
- konieczności zniszczenia cmentarza cholerycznego z 300 mogiłami, stanowiącego istotny element tożsamości historycznej i kulturowej wsi Krościenko Wyżne,
- ingerencji w przebieg dróg polnych pomiędzy Krościenkiem Wyżnym i Pustyniami i stworzeniem dużych utrudnień w dojazdach do pól i pomiędzy sołectwami,
- rzeczywiste uszczuplenie powierzchni Gminy o powierzchni 15,37 km² o kolejny 1-2 km²,
- stworzenia warunków do pogorszenia jakości powietrza w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących osiedli mieszkalnych spowodowanego przebiegiem drogi w obszarze sprzyjającym stagnowaniu powietrza ze względu na częste inwersje temperatury powietrza w Kotlinie Krośnieńskiej (60% dni w roku) i kumulowaniu wszystkich zanieczyszczeń, jakie są emitowane przez samochody i objęciem tymi zanieczyszczeniami pobliskich osiedli mieszkaniowych,
- ingerencji w stosunki wodne małej zlewni potoku Flusy, zmianą stosunków wodnych w tej małej zlewni, przyspieszeniem odpływu wód w jej środkowej części i spowodowaniem problemów z zalewaniem niżej położonych terenów przy ujściu tego potoku do Wisłoka w rejonie ul. Południowej w Krościenku Wyżnym,

Wariant W5b – (główny) preferowany przez Inwestora, przebiegający przez teren naszej Gminy na pograniczu sołectwa Pustyny i Zalesie. Jest to wariant tylko pozornie nieinwazyjny gdyż w rzeczywistości skutkuje koniecznością wyburzenia kilku domów. Mając na uwadze

stopień zaawansowania prac nad przygotowaniem inwestycji, wydaje się jednak, że wariant ten kumuluje najmniej szkód dla naszej Gminy, ale i obiektywnie dla całej rozpatrywanej inwestycji obwodnicy Miejsca Piastowego. Aby go przyjąć konieczne jest jednak ponowne dokonanie pogłębionej analizy z możliwością przesunięcia ronda w ciągu drogi krajowej nr 19 w kierunku lotniska pozwalającego na oddalenie od istniejącej (i pozostałej po niezbędnym wysiedleniu) zabudowy, zaprojektowanie ekranów dźwiękochłonnych i świetlnych. Przeprowadzenie obwodnicy w tym wariantcie z jednej strony w kierunku S19 (nowego węzła) i dalej w kierunku miejscowości Długie może pozwolić zachować właściwą równowagę pomiędzy pozytywnymi i negatywnymi skutkami lokalizacji nowej drogi. Bezwzględnie konieczne jest przy tym zachowanie „przypoitości” postępowania przy ew. wywłaszczeniach i zapewnienie nie tylko dodatkowej premii za dobrowolną sprzedaż nieruchomości (jak to odbywa się w przypadku innych inwestycji np. CPK), ale też właściwą kolejność działań, tj. najpierw wypłata odszkodowań a później eksmisja z zapewnieniem niezbędnego czasu na zmianę miejsca zamieszkania (wybudowanie nowego domu).

Przy zastosowaniu powyżej zarysowanych działań niwelujących uciążliwości, przebieg obwodnicy Miejsca Piastowego w tym wariantcie pozwoli na:

- zastosowanie maksymalnej ochrony przed uciążliwościami mieszkańców zabudowań na pograniczu Pustyn i Zalesia, przy równoczesnym utrzymaniu integralności funkcjonalnej i komunikacyjnej Gminy Krościenko Wyżne z możliwością dalszego poszerzania terenów mieszkaniowych na terenie tej Gminy – naturalnego zaplecza dla rozwoju osadnictwa wokół Krosna,
- wykorzystanie odcinka drogi przez strefę inwestycyjną na terenie byłego lotniska Iwonicz do przedłużenia obwodnicy i skanalizowania ruchu w kierunku wschodnim z ominięciem: Miejsca Piastowego, Rymanowa, Zarszyna – tj. tzw. wąskich gardeł na drodze krajowej nr 28,
- wykorzystanie przebiegu linii kolejowej przez kompleks leśny w Targowiskach do lokalizacji kolejnego równoległego obiektu liniowego z możliwością zachowania najcenniejszych siedlisk tego lasu w postaci użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, jako naturalnego zaplecza rekreacyjnego dla mieszkańców Krosna i okolicznych wsi,
- wybranie wariantu funkcjonalnie pozwalającego na łatwy dostęp ze strefy inwestycyjnej miasta Krosna do drogi S19 i najkrótszy tranzyt pojazdów w kierunku wschodnim i południowym z odciążeniem obecnej DK28 przebiegającej przez centra: Rymanowa, Beska, Zarszyna.

Podsumowując nasz apel zwracamy się z prośbą o kompleksowe uwzględnienie w prowadzonym postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia: „Budowa obwodnicy Miejsca Piastowego w ciągu drogi krajowej nr 28” wszystkich uwarunkowań środowiskowych, a nie tylko przyrodniczych. Obserwujemy bowiem niezrozumiałe próby uzasadniania przebiegu obwodnicy Miejsca Piastowego przez centralną część Gminy (i wsi) Krościenko Wyżne koniecznością utworzenia rezerwatu przyrody w kompleksie leśnym w Targowiskach czy ochroną prawną siedlisk łąkowych w okolicy Wróblika Szlacheckiego i Wróblika Królewskiego. Idee te dotyczą najsilniej przekształconych w tym zasiedlonych i intensywnie wykorzystywanych rolniczo obszarów południowej części województwa podkarpackiego. Partykularne wykorzystanie prawnych form ochrony przyrody nie tylko jest nieadekwatne do walorów przyrodniczych, ale w dłuższej perspektywie przyniesie dla wszystkich negatywne skutki. Jako Rada Gminy w pełni popieramy zasady zrównoważonego rozwoju niewykluczające prawnych form ochrony przyrody, ale adekwatnych do walorów a szczególnie pozwalających na ich zachowanie z możliwością jednak wykorzystania do celów rekreacyjnych i turystycznych.